

FIGYELŐ

VOLENSZKY PAULA MUSZTRÁJA

VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA AZ 1992. MÁJUS–JÚLIUS KÖZÖTTI IDŐSZAK ZSIDÓ VONATKOZÁSÚ IRODALMÁBÓL, SAJTÓJÁBÓL

Ezt a munkát az Andrew and Pearl Rosenfeld Research Project on the History of the Habsburg Empire, Hebrew University, Jerusalem támogatta.

I. Események

1.1 Hitközségi események

A Budapesti Zsidó Hitközség közgyűlése. (1992. március 30-án.) In: *Új Élet*, 1992. ápr. 15. 2. p.

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének (MAZSIHISZ) közgyűlése (1992. ápr. 5-én) In: *Új Élet*, 1992. máj. 1. 1. p.

A MAZSIHISZ és a MAZSINESZ határozata (kisebbség ügyben.) In: *Új Élet*, 1992. júl. 1. 1. p.

1.2 Szervezetek eseményei

A Keresztény-Zsidó Tanács fogadása. (1992. június 15-én a Református Teológiai Akadémia dísztermében.) In: *Új Magyarország*, 1992. jún. 4.

Magyar LICRA a rasszizmus ellen. (Kelet- és Közép-Európában is vannak Le Penek. Június 13-án megalakult az Antiszemitizmus és Rasszizmus Elleni Liga [LICRA] magyar szekciójá.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 15.

1.3 Ünnepek (nem egyházi, vallási)

Az elhurcolt zsidók emlékezete (Debrecenben) In: *Hajdú-Bihari Napló*, 1992. júl. 13.

Emlékmű a temetőben. Mártírokra emlékeztek Vácot.) In: *Pest Megyei Hírlap*, 1992. júl. 14.

Emléktábla Friedrich Bornnak. In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 30.

FÖLDES Tamás

Holocaust-emlékmű Los Angelesben. In: *Magyar Hírlap*, 1992. ápr. 29.

Gyászistentisztelet (Nyíregyházán.) In: *Kelet-Magyarország*, 1992. jún. 11.

Gyászistentisztelet a Zsinagógában (Szegeden.) In: *Dél-Magyarország*, 1992. júl. 18.

Gyászünnepegy Győrött. In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 29.

Gyászünnepegy a soproni zsidóságért. In: *Kisalföld*, 1992. júl. 18.

Holocaust-megemlékezés Budapesten. In: *Népszabadság*, 1992. júl. 6.

Háromezer zsidó emlékére... (Gyászünnepegy Pápán.) In: *Napló* (Veszprém), 1992. jún. 20.

LUIF Ibolya

Gyászmemorialis Zalaegerszegen. In: *Zalai Hírlap*, 1992. jún. 15.

Mártírünnep Salgótarjában és Balassagyarmaton. In: *Nógrád Megyei Hírlap*, 1992. jún. 22.

Mártírokra emlékeztek Cegléden. In: *Pest Megyei Hírlap*, 1992. júl. 25.

Megemlékezés a bajai zsinagógában. In: *Petőfi Népe*, 1992. jún. 2.

Megemlékezés Kárpátalján a vészorszakról. In: *Magyar Hírlap*, 1992. jún. 2.

Megszépülhet a siratófal. (A gyomai áldozottak emlékműve.) In: *Békés Megyei Népszerűség*, 1992. jún. 10.

Mementó Szekszárdon és Lónyán. In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 8.

ROBERT Péter

Monumentális életmenet. (5 ezren 42 országból.) In: *Új Élet*, 1992. jún. 1.

VARGHA Dezső

Emléktábla a MÁV-bérbház falán. (Emlékezés a dél-dunántúli zsidóság deportálására Pécssett.) In: *Új Dunántúli Napló*, 1992. júl. 4.

A zsidó áldozatokra emlékeztek. (Szolnokon.) In: *Néplap*, 1992. jún. 29.

Zsidó gyászünnepegy Kanizsán. In: *Zalai Hírlap*, 1992. jún. 1.

Zsidó mártírokra emlékeztek Szombathelyen. In: *Vas Népe*, 1992. júl. 20.

Ebenssei emlékmű

Emlékműavatás az ebensei tábor helyén. (Kálmán Attila a holocaustról.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 11.

VERŐ Gábor

Ebensee 1945–1992. (Emlékmű-avatási beszéd 1992. máj. 9-én.) In: *Élet és Irodalom*, 1992. máj. 22.

1.4 Jubileum, emlékünnepek

Izraeli napok (1992. ápr. 29.–máj. 8.)

Írók rendőrzenekekkel. (Az izraeli rendőrzenekek az izraeli héten.) In: *Vasárnapi Hírek*, 1992. máj. 3.

MEGYERI Dávid

Izraeli költők a PEN Clubban. (Itamar Jáoz-Keszt és Shlomo Tanny estje Izrael állam megalakulásának 45. évfordulóján.) In: *Új Magyarország*, 1992. máj. 20.

MEZEI András

Ki szól hozzám? In: *Élet és Irodalom*, 1992. máj. 15. 5. p.

Salom, Izrael. In: *Kurír*, 1992. ápr. 28.

Tiszteletadás a Világ Jámboraival. (A holocaust napjának ünnepe az újavárosházán.) In: *Új Élet*, 1992. máj. 15.

1.5 Előadás (tudományos)

VERMES Géza

A holt-tengeri tekercekről. (Előadás a Magyar Tudományos Akadémián.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. júl. 2.

V. BÁLINT Éva

Miü üzennek a holt-tengeri tekercek? (Beszélgetés Vermes Géza professzorral.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. júl. 28. mell.

A zsidóság történetéből. (Tudományos ülészek Keszthelyen. 1992. máj. 15.) In: *Napló*, 1992. máj. 18.

1.6 Nyilvános rendezvény

Áthangszerelt hegedűs. (Az Arany János Színházban.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 9.

Az Exodustól Jákob rabbiig. (Mini zsidó filmfesztivál a miskolci Hevesy Iván filmklubban máj. 25.–jún. 11-ig) In: *Déli Hírlap*, 1992. máj. 23.

1.7 Kiállítás

Az agyagember lelkivilága. (Thury Levente kiállítása a Vigadó Galériában.) In: *Népszava*, 1992. jún. 5.

BÓDI TÓTH Elemér

A csönd megtörése. Sara Atzmon kiállítása a vészorszakról (a Goldmark teremben). In: *Nógrád*, 1992. ápr. 29.

Csurka István (Thury Levente kiállításán, illetve Charles Fenyvesi könyvének bemutatóján.) In: *Mai Nap*, 1992. jún. 15.

FÁBIÁN László

A Biblia népe. (Berlini jegyzet a Gropius-Bau Zsidó életmód című kiállításáról.) In: *Új Magyarország*, 1992. máj. 2.

FÁBIÁN László

Elfajzott művészet. (Berlini jegyzet a Német Történelmi Múzeumban rendezett retrospektív kiállításról, amely az 1937-es müncheni kiállításról indexre tett alkotásokat kísérli meg összegyűjteni.) In: *Új Magyarország*, 1992. máj. 9.

Felületes tudásunk helyett... (Zsidótörténelmi kiállítás Zalaegerszegen.) In: *Zalai Hírlap*, 1992. jún. 24.

A héber betűs írás. (Kiállítás a miskolci II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban.) In: *Észak-Magyarország*, 1992. jún. 8.

JÁVORSZKY András

Három vallás Jeruzsálema. (Müller László fotókiállítása a Néprajzi Múzeumban.) In: *Új Magyarország*, 1992. máj. 19.

KISS József

Kő és korszak I–V. (Kiállítás az észak-magyarországi zsidóság történetéből a miskolci Herman Ottó Múzeumban.) In: *Déli Hírlap*, 1992. ápr. 1.–máj. 26.

PRIEGER Zsolt

Izrael színei Közegen. (Beszélgetés Juda Enav festőművésszel.) In: *Vas Népe*, 1992. jún. 27.

TAKÁCS Mária

Claire Szeard festőművész kiállítása a simontornyai Vármúzeumban. In: *Új Népi-ség*, 1992. jún. 13.

Zsidó műkincsek kiállítása Amsterdam-ban. (Slomo Rapaport gyűjteményéből.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 11.

1.8 Konferencia

Antisemitizmus a korábban szocialista országokban. (Nemzetközi konferencia Párizsban 1992. jún. 18–20.)

BACK Imre

Cionista eszmecsere Párizsban. (1992. máj. 22–24.) In: *Új Élet*, 1992. jún. 15. 4. p.

JUHÁSZ Erzsébet

Az Édenkert emlékezete. (Tudományos ülés a zsidók történetéről Keszthelyen az ORI szervezésében 1992. jún. 19.) In: *Új Magyarország*, 1992. júl. 21.

Konferencia az antisemitizmusról (Brüsszelben 1992. júl. 6–9-ig a Zsidó Világkongresszus szervezésében). In: *Kisalföld*, 1992. júl. 4.

Göncz Árpád felszólalása a Zsidó Világkongresszus értekezletén. In: *Magyar Hírlap*, 1992. júl. 9.

Nincs tömegbázisa az antisemitizmusnak. (A kormánybiztos a Zsidó Világkongresszus véleményéről.) In: *Népszabadság*, 1992. júl. 8.

Párizsi konferencia az antisemitizmusról. (Antall József miniszterelnök üzenete.) In: *Új Magyarország*, 1992. jún. 25.

SÁGVÁRI Ágnes

A fajgyűlöletre nincs bocsánat. (Havel elnök üzenete az emberiség és személyes szégyenéről.) (Konferencia Prágában az előítéletekről a Franz Kafka Társaság rendezésében.) In: *Kurír*, 1992. jún. 22.

SZILÁGYI Mihály

Zsidó szellemi élet Tolnában a két háború között. (Előadás az ELTE Tanári Klubjában 1992. ápr. 7-én.) In: *Népi-ség*, 1992. ápr. 11.

1.9 Hangverseny

Chazánok hangversenye. (A budapesti kántorok hangversenye az ELTE-n, 1992. máj. 21-én) In: *Új Magyarország*, 1992. máj. 21.

DOHÁNY Edit

Jiddis népdalok a zsinagógában (Szegeden). In: *Délmagyarország*, 1992. júl. 3.

Klezmer-lemezbemutató (a Pesti Városháza dísztermében). In: *Mai Nap*, 1992. jún. 22.

Klezmer-zene az „audmaxban”. (A Budapesti Klezmer Band debreceni hangversenye.) In: *Hajdú-Bihar Megyei Napló*, 1992. ápr. 27.

A Klezmetics Budapestben. In: *Új Élet*, 1992. jún. 1.

LÁSZLÓ Ágnes

Imádságkoncert. (Keresztény-zsidó húsvéti ünnepi koncert a Vigadóban 1992. ápr. 22-én.) In: *Kurír*, 1992. ápr. 16.

A Ramat-Gani kórus hangversenye a Goldmark teremben. 1992. júl. 30.

Zsidó kántorművészet. (Hangverseny Gyulán június 28-án.) In: *Békés Megyei Hírlap*, 1992. jún. 26.

2. Intézmények élete és működése

2.1 Hitközösség és szervezetei

ASKENÁZI Ervin

Hol vagytok, ti régi játszótársak? (A Világtalálkozó elé.) In: *Új Élet*, 1992. márc. 15. 2. p.

Fáklyaláng az áldozatokért. (A budapesti ortodox zsidó iskolák öreg diákjainak találkozója.) In: *Vasárnapi Hírek*, 1992. júl. 5.

FIXLER Hermann

A kallói cádik jahrzeitje. In: *Új Élet*, 1992. ápr. 15. 4. p.

LAZAROVITS Ernő

Külföldi rabbi a Vasváriban. In: *Új Élet*, 1992. ápr. 15. 3. p.

OBERLANDER, Baruch

Kárpátalja elfeledett zsidói között. 2. rész. In: *Egység*, 1992. 10. sz. 5–7. p.

PAP Éva

Zsidóközösségek Finnországban. In: *Szombat*, 1992. 5. sz. 20–21. p.

PRIEGER Zsolt

Látogatás a szombathelyi Izraelita Hitközösségen. In: *Vas Népe*, 1992. ápr. 10. 4. p.

SCHMIDEG Edit

Komárnói riport. In: *Új Élet*, 1992. jún. 1. 5. p.

Templomavatás (a Hunyadi téren). In: *Új Élet*, 1992. ápr. 15. 3. p.

Visszaigényli ingatlanait a kanizsai Izraelita Hitközösség. In: *Zala Hírlap*, 1992. máj. 4.

2.2 Zsidó közgyűjtemények

BABITS Antal

A Scheiber-könyvtár önálló gyűjtemény. In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 21.

Chevra Kadisa (Balassagyarmaton). In: *Köztársaság*, 1992. júl. 3.

DALMAT, Dan

Bibliographia Hungarica-Judaica 1945–1990. (Magyar-zsidó bibliográfia 1945–1990.) Bp. 1991. Géniusz Kft. 188. p.

Einsteini emlékek gazdag tára. (A Jeruzsálemi Zsidó Nemzeti Könyvtár Givat-Ramban.) In: *Kurír*, 1992. jún. 29.

FROJIMOVICS Kinga-FÜZI Bernadette-HORVÁTH Rita

A Magyar Zsidó Levéltár anyakönyvei. In: *Szombat*, 6. sz. 8. p.

Jelentés a Magyar Zsidó Levéltár rendezési munkálatairól. In: *Szombat*, 1992. 5. sz. 8. p.

KÁRTESZI Ágnes-KORDOVÁN Vid-ORMOS István

A Scheiber-könyvtár katalógusa. Bp. 1992. MTA Könyvtára.

Zsidómúzeum (Oroszában). In: *Békés Megyei Hírlap*, 1992. júl. 16.

2.3 Szervezetek, egyesületek

BREUER Péter

Maradnak az eredeti célok. (Jeruzsálemi

beszélgetés Engländer Tiborral, a Magyarországi Cionista Szövetség elnökével.) In: *Új Magyarország*, 1992. júl. 29.

„Csodarabbi” jahrzeit. (A Szombat buszkiárndulása 1992. július 29-én Sátoraljaújhelyre.) In: *Szombat*, 1992. 6. sz. 5. p.

DÁNYI László

Nyári tábor zsidó gyerekeknek. (A Lau-der Alapítvány szarvai tábora.) In: *Pesti Hírlap*, 1992. júl. 4.

Egy elmaradt holocaust-világtalálkozórol. In: *Kapu*, 1992. 6. sz. 20. p.

GYÖRI György

Rémképek szortásában. Holocaust szakrendelő Budapestben. (A MAZSIKE és a B'nai B'rith Társaság szervezésében, Virág Teréz vezetésével.) In: *Esti Hírlap*, 1992. máj. 4.

Hetven fa a születésnapra. (Hídvégi György kitüntetése a Cionista Világ-szövetség részéről.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. júl. 14.

Isteni Hadsereg. (A Chábád Lubávic Egyesület nyári tábora.) In: *Kurír*, 1992. jún. 22.

LUIF Ibolya

Közelebb hozni a két népet. (A Béle-Shalom Baráti Társaság Zalaegerszegen.) In: *Zalai Hírlap*, 1992. jún. 19.

SZITA Szabolcs

A Nemzetközi Mauthausen-bizottság dilemmája: Emlékezni vagy felejtetni? In: *Mai Nap*, 1992. jún. 22.

2.4 Egyéb (nem zsidó) intézmények, közgyűjtemények stb.

PETROLAY Margit

Emlékezés egy magániskolára. (A Málnay intézet.) In: *Köznevelés*, 1992. jún. 19. 19. p.

2.5 Zsidó iskolák

Ballagás az Anna Frankban. In: *Új Élet*, 1992. jún. 1.

DOMÁN István

Jesiva éveimből: Büdzentmihály. In: *Szombat*, 1992. 5. sz. 33–34. p.

SÁNDOR Pál

Ki emlékszik Csillag tanító úrra? (Az Izraelita Alapítványi Fiúárhaházból.) In: *Új Élet*, 1992. júl. 1.

SCHMIDEG Edit

Talmud-, törabeszámolók. In: *Új Élet*, 1992. jún. 15. 1. p.

SOMMER László

Út a Sip utcai „Forrás”-hoz. (Zsidó oktatási központ.) In: *Új Élet*, 1992. jún. 15. 3. p.

RADNÓTI

FÓTI Péter

Nem tudatom. In: *Figyelő*, 1992. ápr. 23.

PAP Ágnes

Legyen-e zsidó gimnázium? (Csata a Radnótiért.) In: *168 óra*, 1992. ápr. 14. 14–15. p.

TÖRÖK Katalin

„Remélem, hogy mindenképpen lesz Radnóti...” In: *Népszava*, 1992. máj. 16.

VÁRAI Emil

Lesz-e Zsidó Gimnázium a Radnótiból? In: *Szombat*, 1992. 6. sz. 6–7. p.

2.6 Alapítványok eseményei

Ichtys Alapítvány (az egyházak karikatív tevékenységének és az egészségügyi intézmények rekonstrukciójának elősegítése érdekében.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. ápr. 21.

SERES Péter

Szabad György: Szórványos az antiszemizmus. In: *Népszabadság*, 1992. jún. 6.

Ünnepelt az Emanuel-alapítvány. (Emlékmű épül Raoul Wallenbergnek.) In: *Pesti Hírlap*, 1992. jún. 6.

2.7 Tudományos intézetek eseményei

2.8 Zsidó folyóiratok

CROMWELL

Kommentár. In: *Igen*, 1992. máj. 8.

Mit ér a nő, ha zsidó? (Folyóiratszema a Múlt és jövő 1992. 1. számáról.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 19.

Új folyóirat: a Kommentár. In: *Magyar Nemzet*, 1992. ápr. 23.

GERVAI András

Vendégségben Benedek Pálnál (az izraeli Új Kelet főszerkesztőjénél.) In: *Új Élet*, 1992. ápr. 15. 5. p.

3. Zsidó ünnepek, vallási élet

BABITS Antal

Hetek ünnepe – pünkösd. In: *Magyar Hírlap*, 1992. jún. 6.

BABITS Antal

Képes szabadulástörténet: a diaszpóra Haggadája. (Cháim Lubesevzki összeállításáról az Arany Jeruzsálem Kiadónál.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. ápr. 22.

BABITS Antal

Pészahtól húsvétig. – Az áldozati bárány. In: *Magyar Hírlap*, 1992. ápr. 18.

BECK Anna

Százszekercs a csodarabbi sírjánál. (Simeon bar Jochai rabbi jeruzsálemi nyughelyénél.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 16.

BUBER, Martin

A Báál Sém halála. (Ford.: Schein Gábor.) In: *Szombat*, 1992. máj. 5. sz. 29. p.

GEREBEN Ágnes

Brooklynban, a lubávcsiaknál. In: *Élet és Irodalom*, 1992. máj. 29. 6. p.

Hogyan alakult ki a 4000 éves zsidó vallás? In: *Fejér Megyei Hírlap*, 1992. jún. 12.

JÓLESZ László

„Lág báómér.” (Ómer számlálás.) In: *Szombat*, 1992. 5. sz. 27. p.

KRAUS, Naftali

Hogyan (nem) lehet betérni a zsidóságba? In: *Egység*, 1992. 10. sz. 1–3. p.

KRAUSZ, Naftali

A rabbit hazaárulással vádolták. Bp. 1992. Chabad.

SCHWEITZER József

Isten irgalmas és nem bosszúálló. In: *Dunántúli Napló*, 1992. júl. 11.

Ünnepség Nagykorörsön. (Leányavatás.)

In: *Petőfi Népe*, 1992. jún. 6.

4. Zsidó néprajz, népismeret, életmód

GÖNCZI Annamária

Györgyi asszony, az utolsó satchen. In: *Kiskegyed*, 1992. máj. 5.

HERSKOVITS Pál

Kóser hotel a svájci havasokban. In: *Új Élet*, 1992. márc. 15. 4. p.

A magyarországi fiatal zsidó vezetők kézikönyve 1. köt. A jelenkori zsidósága. Petach Tikva, 1992. Pámaliya Intézet. 102 p. In: Fleischman, Joseph: Az újkori zsidóság szellemi irányzatai. 1–15. p. Fleischman, Joseph: A magyarországi zsidóság eszmeáramlatai a modern időkben. 16–31. p. Jeshurum, Élijahu: A diaszpóra zsidósága. 32–42. p. Jeshurum, Élijahu: A Holocaust. 59–80. p. Jeshurum, Élijahu: A magyarországi Holocaust. 81–102. p. Schweitzer Gábor: Bennünk élő történelem. (Epizódok a magyarországi zsidóság 1945 utáni történetéből.) 42–58. p.

A magyarországi fiatal zsidó vezetők kézikönyve 2. köt. Zsidó kultúra Petach Tikva, 1992. Pámaliya Intézet. 94. p. In: Herzl Tivadar: dr. Gáldor Élijahu. 72–85. p. Jabotinsky, Vladimir: Jakov Fleischman. 86–94. p. Moskovits, Zwi: Embertársainkkal szemben való, magatartásunk ősi forrásai alapján. 10–24. p. Sáróni Simon: A Biblia szociális értékrendje. 1–9. p. TÓTH Ádám

Az eleven klezmer. In: *Vasárnapi Hírek*, 1992. jún. 21.

WILHELM, Zushe

Mit rejt a név? (Névadási szokások.) In: *Egység*, 1992. 10. sz. 4. p.

Zsidócsárdás. (Máramarosi muzsikásokkal készült a hanglemez. Beszélgetés Hamar Dániellel, a Muzsikás együttes vezetőjével.) In: *Mai Nap*, 1992. jún. 4. 10. p.

5. Mai zsidó élet (riportok)

Kárpótlás

Alkotmánybíróságon Kupa Mihály és Bod Péter Ákos. (Az 1944-ben a zsidó lakosságtól letétbe helyezett aranytárgyakkal kapcsolatban.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 20.

KÁDÁR Endre

Endlőség a határig? In: *Népszabadság*, 1992. jún. 11.

LÁSZLÓ Ágnes

Az élet megfizethetetlen. (Interjú Raj Tamással.) In: *Kurír*, 1992. ápr. 27.

Magyar kárpótlás – Németországban. In: *Népszava*, 1992. máj. 27.

Recsk kontra Auschwitz. (Per a kárpótlás hívei között.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 23.

REGŐS Péter

Kárpótlás Amerikában. In: *Kurír*, 1992. jún. 3.

RÉZ Kata

A népíráshoz nem kell talár. (Alkotmánybírósághoz fordulnak a zsidó szervezetek.) In: *Mai Nap*, 1992. júl. 15.

RÓZSA László

Endre László másként tudta. (Reagálás Balsai István igazságügy-miniszter a kárpótlásügyben a Népszabadságnak június 2-án adott interjújára.) In: *Népszabadság*, 1992. június 8. 11. p.

SCHIFFER János

ponosít. In: *Népszabadság*, 1992. máj. 11.

SZESZLÉR Tibor

Kárpótlás vagy jóvátétel? In: *HVG*, 1992. máj. 16. 26. p.

A Setójay-kormány felelős volt. (A MAZSIHISZ, Landeszman György, Schweitzer József, Feldmájer Péter és Zoltai Gusztáv levele Balsai István igazságügy-miniszterhez a kárpótlásügyben a Népszabadságnak június 2-án adott interjúja kapcsán.) In: *Népszabadság*, 1992. jún. 8. 11. p.

Zsidó szervezetek a kárpótlásért. (5 nemzetközi szervezet) In: *Népszabadság*, 1992. máj. 29.

Zsidók és főnemeseik letétje. Sajátos új átlamosítás? (Beszélgetés Timár György ügyvéddel.) In: *Népszava*, 1992. máj. 22.

Kártérítés

CZAUNER Péter

Szigorián örökök listák. (Beszélgetés Ságvári Ágnessel az elkobzott zsidóvagyonok sorsáról.) In: *Népszabadság*, 1992. ápr. 16.

Eltört műkincsek a „láthatatlan múzeumban” In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 25.

Fizet-e Németország újabb kártérítést? (Stephan J. Roth a volt NDK kötelezettségvállalásáról, a pénzügyi tranzakció banki megoldásáról.) In: *Tőzsde Kurír*, 1992. máj. 21. 25. p.

KARCAGI Katalin

Lista készül a kelet-európai zsidóság kisorsolt vagyonáról. In: *Magyar Hírlap*, 1992. jún. 6. 1–3. p.

LÁSZLÓ Ágnes

Meddig tart még a kifosztás? (Beszélgetés Ságvári Ágnessel a letétbe helyezett zsidóvagyon sorsáról.) In: *Kurír*, 1992. máj. 30.

A páncélterem titkai. (Letétbe kényszerített ékszerek.) In: *Népszabadság*, 1992. júl. 25.

Az eltűnt arany nyomában. In: *Népszabadság*, 1992. júl. 28.

VÁRAI Emil

A zsidóarany sorsa 1944-től 1956-ig. (Hogyan rabolták és dezsmálták?) In: *Szombat*, 1992. 5. sz. 7. p.

BRAUN Róbert–KOVÁCS József

Bár lennének néger magyarok is! In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 23.

DOBSZAY János

Felekezetszámlálás. Vonzások és választások. In: *Közvélemény*, 1992. máj. 8. 34–36. p.

GADÓ János

Hogyan lesz valakiből Scharf Móric? (Adalékok a Rózsa T.-ügyhöz.) In: *Szombat*, 1992. 5. sz. 4–6. p.

KORMOS Valéria

Chagall-festmény és polgári életforma. (Beszélgetés Havasi Judit–Jávori Ferenc házaspárral.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. júl. 24.

LÁSZLÓ Ágnes

Kurír sarokasztal. (Beszélgetés Székely Gáborral, a fővárosi főpolgármester-helyettesével.) In: *Kurír*, 1992. júl. 27.

6. Zsidótemetők

6.1 Magyarországon

FARSANG Lajos

Zalai bünök, bünhődések. (Sírnyalázások a zalaegerszegi Göcseji úti temetőben.) In: *Kurír*, 1992. jún. 4.

KALOCSAY Mihály

„Védelem” alatt a mosoni temetőkert. In: *Kisalföld*, 1992. júl. 18.

KORMOS Olga

Kisérttemető. (A Salgótarjáni úti zsidótemető.) In: *Mai Nap*, 1992. ápr. 21.

MONOSTORI Károly

Vér folyt a zsidó temetőben. (A Kozma utcai temető alkalmazottainak viszályai Tuzza Pálnéval.) In: *Ring*, 1992. ápr. 22. 24–26. p.

Tuzáné kontra Vasármapi Újság. In: *Új Élet*, 1992. júl. 1. 1. p.

A zsidótemető rejtélye. (Kahán Nándorné kőfaragó és Hevesi Sándor, a Chevra Kadisa igazgatójának levélváltása a Tuzáné-ügyben.) In: *Ring*, 1992. máj. 3. 29–30. p.

6.2 Hírek külföldi temetőkről

Mikor van a háborúnak vége? (Az altonai ortodox zsidók az ottenseni temetőért.) In: *Kurír*, 1992. máj. 27.

7. Zsidó történelem

AMBRUS Gabriella

Lehetséges, hogy Kolumbusz Kristóf zsidó volt? In: *Igen*, 1992. jún. 19. 10. p.

Csaknem háromezer éves amulettek (Jeruzsálemben). In: *Élet és Tudomány*, 1992. júl. 3. 861. p.

DEÁK István

Zsidó katonák a Habsburg-monarchiában. In: *Világosság*, 1992. 6. sz. 430–439. p.

DOMBI Gábor

A könyvek könyvének krónikája. (Beszélgetés Tarr Kálmánnal.) In: *Népszabadság*, 1992. jún. 3. 11. p.

JESHURUN Élijahu (SZABÓ Ödön)

Az élő zsidó történelem. (Ábrahámától – Izrael negyvenedik jubileumáig.) 4. kiad. Natanja, 1992. Szerzői kiad. 302, XVI p.

KOMORÓCZY Géza

A babilóni fogság. Egyéni és közösségi stratégiák az identitás megőrzésére kisebbségi helyzetben. 1–2. rész. In: *Holmi*, 1992. 6. és 7. sz. 836–856. p.

KOMORÓCZY Géza

Beszárkózás a nemzeti hagyományba. Bp. 1992. Akad. K.

KONRÁD György

Sabbatai Zevi – Messiás? Szélhámos? Művész? In: *Buksz*, 1992. 2. sz. 262–264. p.

KOZMA György

A Messiás előtt és után? (Az időszámításról.) In: *Élet és Irodalom*, 1992. máj. 15. 2. p.

McCragg, William O.

Zsidóság a Habsburg Birodalomban 1670–1918. (Ford.: Boris János). Bp. 1992. Cserépfalvi K. 217 p.

Megtalálták Sesonk fáraót. In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 28.

RÁDAI Eszter

Válogatott áthallások. „Személyes barátságom, Jeremiás”. (Beszélgetés Komoróczy Gézával új könyve kapcsán.) In: *168 óra*, 1992. júl. 14.

SZILÁGYI Mihály

Simon Dubnov: A zsidóság története. (Könyvszemle.) In: *Magyar Tudomány*, 1992. 6. sz. 760–761. p.

Virágkor és kiűzetés 1492. In: *Szombat mell.*, 1992. 6. sz. 23–37. p.

8. Holocaust

8.1 Általában

Eljött a várva várt nap. (Peter Z. Malkin visszaemlékezése Eichmann foglyul ejtéséről. A bécsi Kurier nyomán.) In: *Kurír*, 1992. jún. 23.

Életfogytiglan Schwambergerek. In: *Népszabadság*, 1992. máj. 19.

Háborús bűnös Ausztráliában. (Ivan Poljukovics) In: *Esti Hírlap*, 1992. júl. 28.

Ki kíváncsi Hitler bunkerére? (Földi viták a föld alatti óvóhely sorsáról.) In: *Mai Nap*, 1992. júl. 9.

Megszólalnak az élve maradt auschwitziek. In: *Európa*, 1992. máj. 7. 42–45. p.

METZ Katalin

Felvidéki Wallenberg. (Beszélgetés Ébert Tiborral.) In: *Új Magyarország*, 1992. jún. 3.

Nem Demjanjuk a treblinkai hóhér. In: *Kurír*, 1992. jún. 2.

Nürnberg törpéje. In: *Európa*, 1992. máj. 14. 36–38. p.

R. HAHN Veronika

Előkerült Goebels teljes naplója. In: *Népszabadság*, 1992. júl. 7.

VARNAGY, Paul

Egy tanú Montrealból: A munkaszolgálatosok életével nem kellett elszámolni. In: *Magyar Nemzet*, 1992. júl. 6.

8.2 Magyarországon

BOTOS János–SZITA Szabolcs

Vöröskeresztes embermentők 1944–1945. Bp. 1992.

ERDŐDY János

SOS – 1944 augusztusában. (Tarr László–Pereszlényi Pál–Kövér Gyula Ferenc felhívása a Nemzetközi Vöröskereszt genfi irodájához üldözött újságírók megmen-

tése érdekében. (In: *Mozgó Világ*, 1992. 5. sz. 27–29. p.

Fordulat a Finta-ügyben. (Ottawa a per újratárgyalását kéri. In: *Népszabadság*, 1992. máj. 28.

HELTAI Nándor

Kovács Bálint jószolgálati. (Sárga csillagosokat mentett.) In: *Petőfi Népe*, 1992. máj. 11.

KARSAI László

A Holocaust, mint didaktikai probléma. (A Holocaust-tagadókról.) In: *Hitel*, 1992. 10. sz. 41–43. p.

KÁTAI Ferenc

A szentesi Horváth Mihály Gimnázium krónikájához. In: *Délvilág*, 1992. jún. 30.

Magyar zsidókat mentett. (Meghalt Georges Mantello.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. ápr. 29.

MOLNÁR Judit

„Realis Horthy-képet kell rajzolni.” (Megjegyzések Gosztonyi Péter: A magyar Golgota című sorozatához.) *Kritika*, 1992. 7. sz. 47. p.

MÉCS László

Új dokumentumok az SS rémtetteiről. In: *Esti Hírlap*, 1992. máj. 14.

PÁL József

A második zsidótörvény idején. (Hevesi Sándor levele Glattfelder Gyula csanádi püspökhöz.) In: *Zalai Hírlap*, 1992. máj. 2. és *Heti Magyarország*, 1992. jún. 19. 10. p.

PÁL József

A Stürmer támadása a Magyar Püspöki Kar ellen. In: *Vigilia*, 1992. 7. sz. 508–512. p.

POLGÁR Ernő

A sárga csillagok nyomában. (A bácsalmási, Bács-Bodrog vármegyei gettó szociográfiája.) Bácsalmás, 1992, Bácsalmás Baráti Köre Egyesület.

Wallenberg-irodalom

CSEHI Ferenc

A magyar nép nem volt antiszemita. (Wallenberg halálának 45. évfordulójára.) In: *Új Magyarország*, 1992. jún. 20.

DOMONKOS István

Még egyszer a Wallenberg-mesékről. In: *Ring*, 1992. jún. 10. 43–44. p.

ERDŐS Sándorné

Wallenberg árulás áldozata lett. In: *Ring*, 1992. ápr. 29.

FLESCHE István

Wallenberg egykori munkatársa szerint: a KGB mindent elködösített. (Beszélgetés Per Anger egykori nagykövetével.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 22. 16. p.

ÓNODI László

Müncheni emlékkiállítás. (Wallenberg – új megvilágításban?) In: *Új Magyarország*, 1992. júl. 6.

Raoul Wallenberg emlékezete. In: *Hajdú-Bihari Napló*, 1992. jún. 11.

9. Zsidó személyek (életrajz, pályakép, nekrológ, történeti tanulmány stb.)

DALIA László

Hogy csinálta egy svájci? (Beszélgetés László Károlyval.) In: *Reform*, 1992. jún. 4. 27. p.

Emlékezés egy ortodox orvosra. (Száz éve született Ernst Zoltán.) In: *Új Élet*, 1992. júl. 1. 2. p.

GERGELY György

Ha csúcsra hágsz, meglátod a fényt. (Kárpáti Károly olimpikon élete.) In: *Szombat*, 1992. 6. sz. 9–10. p.

GERVAI András

Sumi bácsi világhíre. (Beszélgetés Fenyvesi Károlyval.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. jún. 27.

GROSZBERG Sló mó

Tíz éve hunyt el Groszberg Jenő rabbi zcl. In: *Új Élet*, 1992. máj. 15.

Grünwald Adolf földműves életfája. In: *Képes Újság*, 1992. ápr. 18.

GUNST Péter

M. A. Rothschild – a bankalapító. Bp. 1992. Akad. K. (Életek és korok.) 276. p.

28 olimpiai aranyérem. In: *Szombat*, 1992. 6. sz. 10. p.

KOSS Andor

Száz éve született Házi Jenő. (Kiadásra várnak értékes kéziratok.) In: *Kisalföld*, 1992. ápr. 11.

KRAUS, Naftali

Negyvennyolc évvel Szenes Anna halála után követte hős lányát (az édesanya). In: *Mai Nap*, 1992. ápr. 29.

LÁSZLÓ Károly

Az út Auschwitz felé. (Ifjúságom Magyarországon.) (Ford.: Esterházy Mátyás) Bp. 1992. Kapu K.

LEHOTAY Horváth György

Gályanapló. (Kertész Imre könyvéről.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. jún. 6.

LITVÁN György

Zsigmond László halálára. In: *Népszabadság*, 1992. ápr. 27. 10. p.

MÉSZÁROS György

Végveszélyben a Reichmann-birodalom. In: *Új Magyarország*, 1992. máj. 29.

MIKLÓS Gábor

Mónus: patrióta és européer. (Beszélgetés a magyar szociáldemokráciáról Agárdi Péter történészsel, Mónus Illésről készült könyve kapcsán.) In: *Népszabadság*, 1992. júl. 22.

OSZTOVITS Ágnes

Charles Fenyvesi kerek világa. (Beszélgetés a Mikor kerek volt a világ című könyv szerzőjével.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 13. 10. p.

RADNÓTI Sándor

Walter Benjámin száz éve. In: *Népszabadság*, 1992. júl. 15.

A Reichmann-sztori. (Tojástól a felhőkarcolóig.) In: *Esti Hírlap*, 1992. máj. 22. 6. p.

RÓBERT Péter

Száz éve született Komoly Ottó. In: *Új Élet*, 1992. ápr. 15. 2. p.

SUGÁR Lili

Születésnap köszöntő (Szántó Tibor tipográfus köszöntése.) In: *Új Élet*, 1992. ápr. 15. 4. p.

SZEGŐ Krisztina

Washingtoni szédertől a Vállalkozók Pártjáig. (Beszélgetés Zwack Péterrel.) In: *Szombat*, 1992. 5. sz. 15–17. p.

SZILÁGYI György

A halál nem ismer valláskülönbséget. (Boskovits Sándor repülőszázadosról.) In: *Ring*, 1992. máj. 13. 18–19. p. és *Magyar Fórum*, 1992. máj. 7.

WELLESZ Edit

75 éve halt meg dr. Wellesz Gyula. In: *Új Élet*, 1992. ápr. 15. 3. p.

ZELEY László

Teller Ede. In: *Kapu*, 1992. 4. sz. 4–5. p.

10. Emlékiratok, retrospektív interjúk

BRUNDA Gusztáv

Pokolból jövet. In: *Palócföld*, 1992. 2. sz. 189–198. p.

SZÁSZ Anna

Tigrishajszu. In: *Nők Lapja*, 1992. máj. 2. 5–7. p.

11. Mai zsidó társadalom (szociológia, gazdaság stb.)

CSAPODY Tamás

II. János Pál pápa Magyarországon. In: *Társadalmi Szemle*, 1992. 5. sz. 24–39. p.

CSEPELI György

Nemzet által homályosan. Bp. 1992, Századvég K. 357. p.

DOBÓ Andor

Adalékok „A rasszizmus kritikájához.” (Reagálás Czeizel Endre Kritika-beli cikkére 1976/6. sz.) In: *Ring*, 1992. máj. 6. 42–43. p.

FEHÉR Ágnes

Az ökenizmus hazug ideálja. In: *Hajdú-Bihar Megyei Napló*, 1992. ápr. 11.

FÓTI Péter

A populizmus határai. In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 5.

Hát te ki vagy? (Zsidóság, identitás, történelem.) (Szerk.: Kovács M. Mária-Yitzhak Kashti–Erős Ferenc) Bp. 1992.

T-Twins Kiadó.

KAPÁS Dezső

Hogyan lettem zsidóvá? In: *Népszabadság*, 1992. júl. 25. 28. p.

KARÁCSONY Ágnes

Ötven éves időutazás. (Beszélgetés Szántó T. Gáborral a magyarországi zsidóság

azonosságátudatáról és a Szombat című lapról.) In: *Mai Nap*, 1992. máj. 7.

DR. KENDE Péter

Zsidó társaságok Budapesten a nyolcvanas évek közepén. (Beszélgetés Antalfi Máriával.) In: *Cion*, 1992. 3. sz. 8. p.

KOVÁCS András

Zsidó identitásproblémák a háború utáni Magyarországon. In: *Világosság*, 1992. 4. sz. 280–291. p.

KÖNCZÖL Csaba

„Csak tiszta forrásból...” In: *Népszabadság*, 1992. júl. 20.

KŐSZEGI Gábor

Kérdőív gimnazistáknak a zsidóképről (Pécsett. A felmérést Tarján G. Gábor és

Radó Péter vezette.) In: *Népszava*, 1992. máj. 15.

MERKLIN Teodóra

Gyanúval élve. (Beszélgetés Konrád Györggyel.) In: *Vas Népe*, 1992. júl. 3.

TURÁN Tamás

Minden zsidó címe. In: *Buksz*, 1992. 1. sz. 70–74. p.

SZÉCHENYI Ágnes

„Most hirtelen téli mesék rémei kielevenednek.” (Beszélgetés Radnóti Sándorral a populizmusról.) In: *Kritika*, 1992. 6. sz. 6–10. p.

Zárolt hagyatéka. (Aczél György hagyatéka.) In: *Vas Népe*, 1992. júl. 9.

15. Zsidó filozófia

KISS Endre

Lukács, Rathenau, Wittgenstein. (A szociológiai értelmezés lehetőségéről.) In: *Valóság*, 1992. 5. sz. 34–43. p.

PETERNÁK Miklós

Vilém Flusser, a médiumok és a filozófia. In: *Beszélő*, 1992. máj. 23. 42–45. p.

POLÁNYI Mihály

Filozófiai tanulmányok 1–2. köt. (Szerk.: Újlaki Gabriella–Nagy Endre.) Bp. 1992. Atlantisz K. 600 p.

16. Zsidó művészettörténet, képzőművészet, építészet

BAJUSZ Ferenc

A menóra. Képek a zsidó nép történetéből. (Beno Elkan menórájáról a Kneszet előtt.) In: *Reformátusok Lapja*, 1992. júl. 12. 6. p.

BEKE László

Kamillába mártott vatta. (Erdély Miklósról.) In: *Tiszatáj*, 1992. 5. sz. 90–96. p.

BRESTYÁNSZKY Ilona

A széder művészete. In: *Dolgozók Lapja*, 1992. ápr. 18.

HANÁK Péter

Polgári lakáskultúra és életmód a dualizmus kori Magyarországon. Bp. 1992, Századvég K. 350 p.

SOMOGYI Győző

Három kép Erdély Miklósról. In: *Művészet*, 1992. 4. sz. 14–15. p.

Woody a zseni – és Allen az ő prófétája. (Beszélgetés Woody Allennel új filmje, az Árnyékok és kód bemutatója előtt.) In: *Európa*, 1992. ápr. 23. 56–59. p.

16.1 Zsinagógák

Ácsok a zsinagógában. (Dohány utca.) In: *Kurír*, 1992. máj. 14.

Apostagnak nem kell a zsinagóga? In: *Petőfi Népe*, 1992. máj. 5.

DÉSI János

A szent hajlék átalakítása. (A győri zsinagógáról.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 5.

Faluház az egykori zsinagógában Apostagon. In: *Élet és Tudomány*, 1992. ápr. 29. 522. p.

GALILI-GEMEINER Ervin

A prágai zsidónegyed. In: *Új Élet*, 1992. júl. 1. 5. p.

Helyreállítják a Chebra Kadisát (Balassagyarmaton.) In: *Pesti Hírlap*, 1992. jún. 18.
KÁLLAI Géza

A zsinagóga (a Dohány utcai.) In: *Élet és Irodalom*, 1992. júl. 24.

KINDELMANN Győző

Milyen volt Salamon temploma? In: *Aranyág*, 1992. 5. sz.

KOLONKO, Petra

Zsinagóga a Sárge-folyónál. (Zsidók Kínában.) In: *Interpress Magazin*, 1992. 4. sz. 148–151. p.

Megnyitják a győri zsinagógát. (A nyári időszakra.) In: *Kisalföld*, 1992. máj. 18.

N. RÁCZ Judit

A zsinagóga kétszer vakolva jó? (Műemléki rétes Vásárhelyen.) In: *Délvilág*, 1992. jún. 24.

SZEPES Attila

A jelen emléke. (Kazinczy utca.) In: *Magyar Napló*, 1992. máj. 1. 4. p.

Zsinagógát tessék! (Szentesen ötlet kerestetik.) In: *Délvilág*, 1992. jún. 13.

18. Zsidó tárgyú és vonatkozású szépirodalom

BÁRDOS Pál

Mózes, az egyiptomi. (Regényrészlet.) In: *Szombat*, 1992. 6. sz. 42–43. p.

BÓDI TÓTH Elemér

A torony alatt. (Lírai napló 1987–1991.) Salgótarján, 1991, Mikszáth Kiadó. 108. p.

FENYVESI, Charles

Mikor kerek volt a világ. (Emlékek a szabolcsi szép időkből.) (Ford.: W. Békés Ágnes) Bp. 1992, Európa K. 278. p.

HANKISS Ágnes

Egy hamis messiás evangéliuma 11–22. rész. In: *Magyar Hírlap*, 1992. ápr. 25.–júl. 18.

KENEDI János

Tíz deka sonka. In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 11.

KERTÉSZ Imre

Gályanapló. Bp. 1992, Holnap K. 256. p.

KISCH, Egon Erwin

A Gólem élédese. (Gettótörténetek.) Bp. 1992, Littoria K.

KONRÁD György

A városalapító. Bp. 1992, Pesti Szalon K. 186 p.

KORNIS Mihály

Végre élsz. Bp. 1992, Cserépfalvi K. 208 p.

KOZMA György

„Hirdetem Nevedet minden nemzedékben.” (A Habsburg–Löw-találkozó 400 éve.) In: *Élet és Irodalom*, 1992. ápr. 24.

KUNDERA, Milan

Európa elrablása. (Részlet.) (Ford.: Jehuda Lahav) In: *Szombat* 1992. 5. sz. 19. p.

LÁSZLÓ Károly

Az út Auschwitz felé – ifjúságom Magyarországon. Bp. 1992. Kapu K.

MOLDOVA György

A billog. (Novella.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 4.

PETŐCZ András

Pesti Szalon. (Korunk hőse: Az agresszív ember.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 15.

ROTH, Philip

A Potmoy-kor. (Ford.: Nemes Ágnes). Bp. 1991. Európa K. 260. p.

SCHEIN Gábor

Szavak emlékezete. (Versek.) Bp. 1992. Hungaria – Kráter K. 85. p.

SZILÁGYI Márton

Az autonómia térképe. (Esterházy, a publicista.) In: *Alföld*, 1992. 5. sz. 60–66. p.

SZŐNYEI Tamás

A Sándorgyuri esete a rendszerváltás nevű Tóthmarival. (Sándor György 1989 utáni munkásságának kritikus értékelése.) In: *Magyar Narancs*, 1992. máj. 13. 10. p.

UDVARHELYI László

Miért ne ölje? (Rádióműsor a Tízparancsolatról.) In: *Kurír*, 1992. ápr. 18.

VÖLGYI

Újratermelődés. (Merle: Mesterségem a halál című könyve kapcsán.) In: *Zalai Hírlap*, 1992. júl. 22.

19. Zsidó-keresztény párbeszéd

FECSKE Csaba

Az ökumenizmus lelki értékeken alapul. In: *Hajdú-Bihari Napló*, 1992. máj. 15.

A Keresztény–Zsidó Társaság fóruma a hitoktatásról a Fásori Evangélikus Gimnázium dísztermében. 1992. máj. 6.

A kereszténység zsidó gyökerei. In: *Fejér megyei Hírlap*, 1992. júl. 24.

LÁSZLÓ Ágnes

Békítő este. (Húsvéti koncert a Pesti Vigadóban.) In: *Kurír*, 1992. ápr. 23. 11. p.

Magyar Nőunio alakult (a zsidó-keresztény értékrend alapján). In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 19.

NEUDECKER, Reinhard

Az egy Isten sok arca. (Bev.: Kovács Endre, Landeszman György, Szebik Imre.) Bp. 1992. Magyar Keresztény–Zsidó Tanács–Mérleg K. (A keresztény-zsidó párbeszéd könyvtára 1.)

A párbeszéd koncertje a Pesti Vigadóban. (Keresztény–zsidó húsvét.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. ápr. 21.

SCHWEITZER József

Egy magyarországi katolikus–zsidó párbeszéd remélhető tematikája elé. In: *Teológia*, 1992. 5. sz. 96–99. p.

SZEBIK Imre

Csak a szeretet tud hidat verni. (Dániában ülésezett az Európai Evangélikus és Protestáns Keresztény–Zsidó Bizottság.) In: *Evangélikus Élet*, 1992. jún. 21.

TOLDI Éva

A „tévedhetetlen hiba” nem korrigálható. (Beszélgetés Jans Küng professzorral.) In: *Napló* (Veszprém), 1992. jún. 12.

TOLDI Éva

A „tévedhetetlen hiba” nem korrigálható. (Beszélgetés Jans Küng professzorral.) In: *Napló* (Veszprém), 1992. jún. 12.

20. Antiszemitizmus

Osztrák antiszemitizmus – újfasiszták

KASZAB Zsuzsa

Másfél év börtön Ausztriában a holocaust

tagadásáért. In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 6.

SZÁSZI Júlia

Uzsonna Dachauban. (Ítélet a náci haláltáborok létét tagadó Gerd Honsik lapkiadó ellen Bécsben.) In: *Kurír*, 1992. máj. 6.

ZENTAI Péter

Az Auschwitz-hazugság. In: *168 óra*, 1992. jún. 2. 11. p.

Zsidógázolás, cigánygyilkolás. (Tiltott náci játékok Ausztriában.) In: *Népszava*, 1992. júl. 13.

Francia újfasiszták

KELETI Miklós

Az uszítás szabadsága? In: *168 óra*, 1992. jún. 2. 11. p.

PELLE János

A gyűlölet büvése. (Exkluzív interjú Jean-Marie Le Pennel, a Francia Nemzeti Front elnökével.) In: *Európa*, 1992. ápr. 20–23. p.

Röplapozó diákok. (Egyfrankos kártérítés.) In: *Mai Nap*, 1992. jún. 18.

Orosz antiszemitizmus

SZINYAVSZKIJ, Andrej

„S ki lesz akkor a mi örök bünbakunk?” (Ford.: Moór Albert.) In: *Beszélő*, 1992. júl. 25.

Román antiszemitizmus

BUTNARU, C. Ion

Aki megelőzte a Führet. (Antonescu. Részlet a szerző A romániai zsidóság mártírúsága című könyvéből.) In: *Erdélyi Magyarország*, 1992. máj. 5. 33–34. p.

DÉZSI Zoltán

A román antiszemitizmus inasévei. (A húszas években.) In: *Erdélyi Magyarország*, 1992. 5. sz. 31–32. p.

19.1 Események, feldolgozások

Antiszemitizmus az USA-ban. In: *Szabadság*, 1992. jún. 5.

CSURKA István

Helyszíni közvetítés. (Izraeli választások, Soros-alapítvány stb.) In: *Magyar Fórum*, 1992. júl. 9. 2. p.

CZENE Gábor

Politikai vetkőztetés. (Gimnazista újfasiszták.) In: *Mai Nap*, 1992. máj. 21.

DOMONKOS István

Bal, jobb, bal. (Braham professzor úr egyetemi előadása kapcsán arról, hogy van-e ma antiszemitizmus Magyarországon?) In: *Ring*, 1992. máj. 27. 43–44. p.

ERŐS Ferenc

Honnan tudjuk? (Siklósi János: Eredj haza! című verse kapcsán.) In: *HVG*, 1992. júl. 25. 65. p.

Fasiszmus zöld-fehéren. (Fradírajongók.) In: *Napló* (Veszprém), 1992. máj. 26.

GADÓ János

Szabotörök, összeesküvők, kozmopoliták. (Zsidósággal kapcsolatos írások a jobboldalról.)

dali sajtóban 1991. április.–1992. február)
In: *Mozgó Világ*, 1992. 5. sz. 31–34. p.
HAJBA Ferenc
A virágos ember.
(Skinheadek.) In: *Népszabadság*, 1992. jún. 3.
Hitler és a szerzői jogok. (A Mein Kampf kalózkidadásai.) In: *Kurír*, 1992. jún. 2.
KARDOS Ernő
Soros is sorra kerül? In: *168 óra*, 1992. jún. 23. 15. p.
LUDASSY Mária
Szabadság és/vagy értékek? In: *Magyar Narancs*, 1992. júl. 8.
Megverték Irvinget (a náci barát történetét). In: *24 óra*, 1992. júl. 14.
REJTŐ Gábor
Hősök napja: nem a békegalamb üzenete érkezik a sirokból. (A Magyarok Nemzeti Szövetségének rendezvénye kapcsán beszélgetés Romhányi Lászlóval.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. jún. 3. 9. p.
RÓZSA László
Himmler ujjlenyomatai. In: *Népszabadság*, 1992. máj. 9.
Több izraeli sportoló a mentőakció közben vesztette életét. (A müncheni olimpián elkövetett merénylet huszadik évfordulójára.) In: *Pesti Riport*, 1992. júl. 24.
Újfaszta Stasi-ügynök. In: *Kurír*, 1992. júl. 13.
ÚJLAKI Gabriella
Zsidó lét és antiszemitizmus. In: *Kapu*, 1992. 5. sz. 69. p. (A Menora, Toronto 1992. jan. 3-i száma alapján.)

19.2 Történeti tanulmányok

BAROTONYI Zoltán
Asszimiláció és antiszemitizmus. In: *Magyar Napló*, (1992. máj. 1. 5–10. p.)
Fájdalmas emlékek Spanyolországban. In: *Kurír*, 1992. máj. 8.
SCHWEITZER Gábor
Cion bölcsői, avagy egy sosemvolt összeesküvés krónikája. In: *Magyar Napló*, 1992. máj. 1. 30–32. p.
Szegyén és botrány. (Kossuth Lajos levele Helfy Ignáchoz, Toronto, 1882. okt. 11.) In: *Magyar Hírlap*, 1992. jún. 27.
ZOLCSÁK István
Egy nem diplomatikusan napló. (Harry Hill Bandholtz tábornok könyve kapcsán.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 19.

21. Viták...

Mónus Áron
MÓNUS Áron
beadványa a Legfőbb Ügyészségnek. In: *Magyar Hírlap*, 1992. júl. 6.
MÓNUS Áron
Sohasem állítottak bíróság elé. In: *Délvilág*, 1992. júl. 4.
MÓNUS Áron
Újabb két keresete. In: *Pesti Hírlap*, 1992. júl. 25.
Halasztás Mónus Áron párizsi perében. In: *Pesti Hírlap*, 1992. júl. 18.

OLÁH Zoltán
Mónus kontra Gadó. In: *Kurír*, 1992. jún. 24.
SELLEI Andor
(Le)leplezetlen háttérhatalom? Szabadkőművesek Kelet-Európa meghódításáról. (Interjú Mónus Áronnal, az összeesküvés: a nietzsche-i birodalom című könyv szerzőjével.) In: *Pesti Hírlap*, 1992. máj. 19. 13. p.
Szent Korona-ügy
Döntenek az alkotmánybírák. In: *Népszabadság*, 1992. máj. 11.
Elhúzódo igazgatás. In: *Kurír*, 1992. jún. 24.
HALMAI Gábor
Meddig tolerálható az intolerancia? (Az Alkotmánybíróság határozatáról.) In: *Beszélő*, 1992. máj. 23. 5–7. p.
A közönség elleni igazgatásról döntött az Alkotmánybíróság. In: *Magyar Hírlap*, 1991. máj. 19.
R. SZÉKELY Julianna
A gyűlölet határai. In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 20.
Ülnök voltam Koronáéknál. (Beszélgetés Zmeskall Tamással, a Szent Korona-per ülnökével.) In: *Reform*, 1992. jún. 4.

Újfaszisták – Gyökös István és társai

BARANYÓ György
A magyar újfaszisták ügyének nyomozásáról. (Beszélgetés Andorfer Mihállyal, a bűntény vizsgálójával.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 21. 5. p.
Elkészült a vádirat a győri neonáci csoport ügyében. In: *Napló*, 1992. júl. 14.

A Wiesenthal-interjú visszhangja

BOSSÁNYI Katalin
Nikék, ha találkozónak. (A Zétényi-Wiesenthal-találkozóról.) In: *Népszabadság*, 1992. máj. 12.
Jogi és erkölcsi parancs figyelmeztetni a holnap gyilkosait. (Az interjú szövege. Szerk.: Gyulai Zoltán.) In: *Heti Magyarország*, 1992. máj. 15. 12. p.
KOVÁCS L. Mihály
Hegyi posta. In: *Esti Hírlap*, 1992. máj. 14.
SESZTÁK Ágnes
Csók a gyilkosoknak. In: *Pesti Hírlap*, 1992. máj. 20.
VEREBES István
Ha lehet, se Zétényi, se Wiesenthal! In: *Mai Nap*, 1992. máj. 16. 1. p.

Hunnia-ügy

PETŐ Gábor Pál
Elsikkasztott halottak. In: *Népszabadság*, 1992. máj. 18.
R. SZÉKELY Julianna
Nagy, fényes villanykörte. In: *Magyar Hírlap*, 1992. ápr. 16.

Humanista Világegyetem – Tarnói úr

ANDRASSEN Iván
Szerkesztői üzenet. In: *Mai Nap*, 1992. máj. 22.

22. Izrael állam

BECK Anna
Belelt a Sivatárról. (Markó Iván táncjátéka Jeruzsálemben.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 4.
BECK Anna
Gorbacsovot államfőnek kijáró tisztelettel fogadták Izraelben. In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 15.
BECK Anna
Egy lezáratlan izraeli-orosz kémügy. (Sabtaj Kálmánovics) In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 5.
BECK Anna
Egyház és állam viszonya. (Beszélgetés Naftali Krausszal.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. jún. 23.
BERÉNYI György
Olvad a jég Bécs és Jeruzsálem között. In: *Új Magyarország*, 1992. jún. 11.
BÖHM Ágnes
Vakáció izraeli módra. In: *Észak-Magyarország*, 1992. júl. 9.
BREUER Péter
A Szentföld. Bp.–Tel-Aviv, 1992, Palphot, K.–Breuer Line Ltd. 147. p.
Elegendett szíriai zsidók. In: *HVG*, 1992. máj. 9.
FARKAS P. József
Szentföldi találkozások. 1–5. In: *Petőfi Népe*, 1992. máj. 5–9.
Fékezi az izraeli bevándorlást a munkanélküliség. In: *Napi*, 1992. jún. 4.
Fellendülés az Öböl-háború után az izraeli turizmusban. (A Financial Times alapján.) In: *Napi*, 1992. jún. 10.
FÉNER Tamás
A megkínzatos szimbóluma. (Igael Tumorin, izraeli szobrászművészről.) In: *Népszava*, 1992. máj. 9.
GILADI, David
Pesti mérmőkök – Izrael országépítői. Bp. 1992, Ex-Libris Kiadó.
Herzl Tivadarra emlékeztek Izraelben. In: *Észak-Magyarország*, 1992. júl. 24.
Izrael: 44 év óta készenlétben. In: *Országhatár Magazin*, 1992. máj. 25. 24. p.
Izrael és Belorusszia felvette a diplomáciai kapcsolatot. In: *Pesti Hírlap*, 1992. máj. 28.
KÖBÁNYAI János
Egy kampány nap fíchak Rabinnal. In: *Népszabadság*, 1992. jún. 20. 7. p.
KÖBÁNYAI János
Megalakul az új izraeli kormány. Csökken a vallási pártok befolyása. In: *Népszabadság*, 1992. júl. 13.
KÖBÁNYAI János
Nagy baloldali győzelem Izraelben. In: *Népszabadság*, 1992. jún. 25. 1, 2. p.
KÖBÁNYAI János
Rabin és a Rubik-kocka. In: *Népszabadság*, 1992. júl. 10.
KÖBÁNYAI János
Terrorakció Izraelben (Jeruzsálem napján.) In: *Népszabadság*, 1992. jún. 1. 1, 3 p.
KÖBÁNYAI János
„Területek” és telepések. In: *Népszabadság*, 1992. júl. 14.

KÖBÁNYAI János

„Varázshegy” a Holt-tengernél. In: *Népszabadság*, 1992. júl. 27. 6. p.

KÖBÁNYAI János

A verset vittem magammal. (Magyar szavalóverseny Nahariában.) In: *Köztársaság*, 1992. máj. 1.

KRAUTHAMMER, Charles

Ítélet Izraelről. (Ford.: B. Harangozó Aranka.) In: *Magyar Napló*, 1992. máj. 1. 26–28. p.

LAHAV, Yehuda

Emil Habibi elfogadta az Izrael-díjat. In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 14.

LAHAV, Jehuda

„Izrael-díj” egy arab kommunistának. (Emil Habibi palesztin író kitüntetése.) In: *Élet és Irodalom*, 1992. ápr. 24.

A Mein Kampf – héber nyelven. In: *Hajdú-Bihari napló*, 1992. júl. 18.

Ne siessetek, ez nem Amerika! (Szovjet kivándorló zsidók.) In: *Köztársaság*, 1992. ápr. 24. 103. p.

Nekivadult igazak. In: *Köztársaság*, 1992. jún. 5.

Rajzfilmhősök a kipán. In: *HVG*, 1992. ápr. 25.

SZENES Andrea

A találkozó földje. (A kilencedik jeruzsálemi filmfesztivál.) In: *Vásárnapi Hírek*, 1992. júl. 12.

TATÁR György

Jelentésvázlat Jeruzsálemről. In: *Beszélő*, 1992. ápr. 11. 25–29. p.

TATÁR György

Újabb jelentésvázlat Jeruzsálemről. In: *Beszélő*, 1992. máj. 30. 31–33. p.

Az Úr falánál. (Weber Lajos képriportja.) In: *Mai Nap*, 1992. máj. 10. 18–19. p.

VAJNA János

Az izraeli fordulat. In: *Beszélő*, 1992. júl. 4. 18–19. p.

VÁRAI Emil

Milyen Erec? In: *Szombat*, 1992. 5. sz. 24–26. p.

WARCZAWSKI, Michel

Izrael: felemás győzelem. (Ford.: Benda Kálmán) In: *Magyar Hírlap*, 1992. júl. 15. mell.

23. Magyar–izraeli kapcsolatok

ÁRVAI Magdolna

Kaszinó lesz a Várkert-kioszkból. (Izraelből jönnek a dollármilliók.) In: *Szombat*, 6. sz. 13. p.

BECK Anna

Izraelben a két beszült magyar rendőr. In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 16.

BECK Anna

„Szolgálatot vállalhatok, de szolgálói szerepre képtelen vagyok.” (Markó Iván vallomása Jeruzsálemről.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. máj. 16.

BERÉNYI Júlia

Gondoskodó világszervezet – gondoskodó önkormányzat. (Beszélgetés Csépanyi Gabriellával, a Joint támogatásával létrehozott józsefvárosi házigondozói rendszerrel.) In: *Recept*, 1992. ápr. 3.

BREUER Péter

Lenszki a Jordán-folyónál. (Tel-avivi beszélgetés Gulyás Dénessel.) In: *Pesti Riport*, 1992. máj. 13.

BREUER Péter

Médiaközpont egy kis lakásban. (Erdei Grünwald Mihály és Beck Anna tudósító.) In: *Pesti Riport*, 1992. máj. 6.

Csak jövőre jön a Habima – elmaradt a vendégitéke. In: *Mai Nap*, 1992. máj. 4.

ERDÉLYI András

A galileai magyar farmertől az elkanai telepesig. (Átváltozások ellenfényben.) In: *Új Magyarország*, 1992. júl. 27.

FARKAS P. József

Különleges kapcsolat. (Beszélgetés az izraeli magyar nagykövettel, Görög János-sal.) In: *Petőfi Népe*, 1992. máj. 12.

FÜLÖP Katalin

Egy csepegtető-öntöző cső tekervényei. In: *Magyar Hírlap*, 1992. júl. 7.

GERVAI András

Egy „Wallenberg-gyerek.” In: *Új Élet*, 1992. jún. 15. 3. p.

Gyertyával a sivatagban. (Az abonyi fűvösenekar vendégszereplése Izraelben.) In: *Pest Megyei Hírlap*, 1992. jún. 8.

Hazugságok és igazságok a Panoráma arab–izraeli konfliktust bemutató filmjeiben. In: *Szombat*, 1992. 6. sz. 4–5. p.

Izraeli delegáció Pécsen. In: *Pesti Hírlap*, 1992. máj. 29.

Izraeli környezetvédők Keszthelyen. In: *Zalai Hírlap*, 1992. ápr. 30.

Izraeli mesterkurzus Debrecenben. In: *Magyar Hírlap*, 1992. júl. 17.

Izraeli vendég a Bölcsész Egyesületnél. (A miskolci egyetem héber tanszékén.) In: *Észak-Magyarország*, 1992. máj. 22.

Izraeli vendégek Veszprémben. In: *Napló (Veszprém)*, 1992. júl. 18.

Közel a Kelet. (Előkészületek Szombathely és Rammargan testvérvárosi kapcsolat felvételére.) In: *Vas NÉpe*, 1992. máj. 7.

Magyarok Izraelben. (Schöner Alfréd előadása a Jeruzsálemi Magyar Egyesületben.) In: *Magyar Nemzet*, 1992. júl. 9.

Megtalálták a ferihegyi terroristák ujjlenyomatait. In: *Népszava*, 1992. jún. 20.

ROZSNYÓI György

Magyarok a Szentföldön. In: *Dunántúli Napló*, 1992. máj. 12. 8. p.

SZEGŐ Krisztina

Kiküldetésben Magyarországon. (Beszélgetés Nógrádi Péterrel, a Leumi Hitelbank Munkatársával.) In: *Szombat*, 1992. 6. sz. 12. p.

SZÉCSI Éva

Szabadságon a tudóstitócsalád. (Beszélgetés Erdei Grünwald Mihállyal és Beck Annával.) In: *Szombat*, 1992. 6. sz. 16–17. p.

Szentföldi találkozások I. rész. In: *Petőfi Népe*, 1992. máj. 5.

TIMOR, Zvi

Magyar holocaustlista Tel-Avivban. In: *Magyar Hírlap*, 1992. máj. 21.

Vendég a Holt-tenger partjáról. (Szeged és Tamar testvérvárosi kapcsolatra készül.) In: *Délvilág*, 1992. júl. 7.

Jad Vasem

BÁNOS Tibor

Jeruzsálemben olajfa őrsi emléket. (Jávor Pál) In: *Új Élet*, 1992. máj. 15.

BREUER Péter

Rácz Vali kitüntetése. In: *Pesti Riport*, 1992. máj. 29.

Fülöp János kitüntetése: „A világ jámbora.” In: *Kisalföld*, 1992. júl. 15.

SUMMARY

No. 92/3 of “*Past and Future*” focussed upon the topic of EXPULSION, primarily the so-called “Girush Sephard”, the expulsion of the Jews from Spain – among other reasons because of its 500th anniversary. “*Past and Future*”, however, views this matter as something much more universal and not without parallel in the present day.

The poems and interviews of Itamar Józ-Keszt, the Tel-Aviv poet of Hungarian origin, and the meditations

of Jerusalem composer André Hajdu, former Budapest classmate of Józ-Keszt relating to his new composition, the Spanish Cantata, have as their themes timeless aspects of the phenomenon of expulsion. Both Józ-Keszt and André Hajdu sought their own experiences of *Shoah* in this Jewish catastrophe which took place 500 years ago: their own childhood in Hungary, coloured by a many-sided Jewish and Israeli identity.

In the present number we publish, apart from the